

INFORMACIJE

Leto / jaro 29, št. / n-ro 3

Uvodnik

Frontartikolo

Malgraŭ la someraj ferioj kaj varmega vetero la vivo en esperantujo ne stagnis. Vigla estis ankaŭ la internacia agado, parte ĉeeste, parte virtuale. Je la 26-a de julio, la Internacia Esperanto-Tago, okazis eksterordinara ĝeneralaj kunvenoj de SIEL por tamen elekti la novan estraron de nia organizo. Post multaj jaroj denove gvidos nin sinjorino, kolegino Anka Vozlič. Ĝojas nin ankaŭ, ke la ĝisnuna prezidanto Janez Jug sufiĉe bone resaniĝis post la grava koroperacio kaj ke li kapablos daŭrigi agadon kaj kunlaboradon laŭ eblo.

Komenciĝis la nova sezono de Esperantaj kursoj kaj rondoj. Ni esperas ke ĝi donos abundan rikolton de lingvoscio kaj de novaj geanoj kaj geaktivuloj.

Kljb poletnim počitnicam in veliki vročini življenje v »esperantui« ni zastalo. Živahno je bilo tudi mednarodno sodelovanje, delno neposredno in delno po spletu. Na svetovni dan esperanta smo imeli izredno skupščino Združenja za esperanto Slovenije ZES in končno izvolili vodstvo organizacije za naslednji dvoletni mandat. Po mnogih letih nas bo vodila spet dama, dolgoletna sodelavka Anka Vozlič. Veseli pa nas tudi, da je dosedanji predsednik Janez Jug po operacijskaj srca kar dobro okreval in bo ŝe deloval z nami v okviru možnosti.

Pred nami pa je šolsko leto z dejavnostjo esperantskikh krožkov in tečajev. Upamo, da bodo obrodili znanje mednarodnega jezika ter nove aktivne člane. **O.K.**

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

ZDRUŽENJE ZA ESPERANTO SLOVENIJE • SLOVENIA ESPERANTO-LIGO

Malferma tago de SIEL

Vendredon, la 26-an de julio 2024, je la internacia Tago de Esperanto, ni invitis la esperantistaron kaj la publikon kunveni kaj renkontigi en la ejoj de SIEL kaj ES Ljubljana en Grablovičeva Strato 28 en Ljubljano.

INFORMOJ

september / septembro 2024

La evento daŭris de la 10-a ĝis la 15-a. Je la 11-a horo kunvenis la eksterordinara asembleo de SIEL por elekti la novan estraron. Indas mencii, ke la ĝisnuna prezidanto Janez Jug, kiu servis dum tri sinsekvoj dujaraj periodo, pro malsano cedis la postenon al la ĝisnuna prezidanto de la Kontrolkomitato de SIEL Anka Vozlič. La protokolon de la asembleo en la slovena vidu malsupre.

La eksterordinara asembleo de SIEL (Foto A. Ž. S.)

La eventon partoprenis ĉirkau tridek plenpreskaj personoj, plejparte geesperantistoj, ĉiuj slovenoj. Bedaŭrinde infanoj el la ĉirkaŭaĵo kaj najbaroj ne trovis intereson viziti nin en la varmega somera tago. Sed la ĉeestantoj ĝuis la programon kaj restis ĝis la adiaŭo post la 15-a horo.

Paperteatraĵo *La ŝusto kaj la morto* (Foto A. Ž. S.)

La kultura programo komenciĝis per la paperteatraĵo *La ŝusto kaj la morto*, kiun desegnis kaj aranĝis

Dragica Ropret Žumer. Ŝia solspektaklo en la suprakarniola dialekto estis ravega.

Peter Grbec kaj lia teamo de kursanoj el Izola (ĉeestis Zoran Hudales, Lučka Lešnik, Denis Marion kaj Marja Gregorič) prezentis la laboron kaj problemojn koncernantaj la tradukadon de la subteksto de slovenaj filmoj. La kursanoj kaj ilia mentoro finis ĝis nun la tradukon de kultaj filmoj *Vesna kaj Ne atendu ĝis maj'*!

Gregor Markič per voĉo kaj gitaro gvidis la neantaŭsciigitan ĥorkantadon de esperantaj kantoj. Tiucele li alportis aron da folioj kun teksto de kantoj (La espero, Himno al Zamenhof, Ne atendu printempon, La tero dancas, Flugadi, Ho trajnkaravan', Turniĝas nia ter'). Neatendite multaj kunkantadis ĝuante la momenton!

La ĉeno de esperantaj kantoj (Foto A. Ž. S.)

Post la kultura programo oni babilis kaj manĝetis, iuj aĉetis librojn el de la vendoekspozicio kaj pagis la membrokotizon. Jam delonge la klubejo ne pulsis tiel vigle. O.K.

Zapisnik

seje izredne skupščine ZES, ki je bila v petek, 26. julija 2024, ob 11.00 uri v Ljubljani v dvorani Službe za lokalno samoupravo MOL na Grabovičevi ulici 28.

Prisotni: Ana Ferrer Zadravec (EDM), Peter Grbec, Marja Gregorič, Zoran Hudales, Janez Jug, Davorin Jurač (ESKDSG), Veronika Kastelic (EDL), Sonja Kneževič (EDM), Thomas Kobilšek (EDL), Marjana Komprej (EDL), Ostoj Kristan, Lučka Lešnik, Tomaž Longyka (EDL), Denis Marion, Dragica Ropret Žumer (EDL), Nika Rožej (EDL), Darinka Sikošek (EDM), Majda Tomšič, Simon Urh, Mario Vetrih (EDM), Anka Vozlič, Janez Zadravec (EDM), Vinko Zalezina in Andrej Žumer Skribas (EDL).

K 1. točki

Sejo je ob 11.00 začel predsednik Janez Jug in pozdravil prisotne ter ugotovil, da je skupščina sklepčna (kvorum je 16 od 31: 5+5+1 zastopnikov kolektivnih članov ter 20 individualnih članov). Predlagal je, da se odvija zasedanje po predlaganem dnevnom redu in na podlagi z vabilom poslanih predlogov sklepov:

1. Odprtje skupščine in ugotovitev sklepčnosti
2. Izvolitev organov skupščine (delovnega predsednika, zapisnikarja in dveh overiteljev zapisnika)
3. Podelitev razrešnice organom preteklega mandata in izvolitev organov ZES za obdobje 2024-2026
4. Razno

K 2. točki

Predlagani so bili organi skupščine: Mario Vetrih za delovnega predsednika, Ostoj Kristan za zapisnikarja ter Davorin Jurač in Tomaž Longyka za overitelja zapisnika.

Sklep 2.1: Skupščina soglasno izvoli predlagane organe skupščine.

Vodenje skupščine je nato prevzel Mario Vetrih.

K 3. točki

Tajnik ZES Ostoj Kristan je predlagal, da skupščina podeli razrešnico dosedanjim organom ZES na podlagi poročil in razprave na redni letni skupščini. Brez razprave je bil soglasno sprejet sklep:

Sklep 3.1: Skupščina podeli razrešnico organom ZES za preteklo dvoletno obdobje.

Izvršni odbor je po več spletnih sejah pripravil predlog sestave IO, NO in ČR za naslednje dvoletno mandatno obdobje in pridobil soglasje predlaganih oseb. Skupščina je soglasno sprejela naslednje sklepe:

Sklep 3.2: Skupščina izvoli IO ZES v naslednji sestavi: Anka Vozlič kot predsednica, mag. Janez Jug kot podpredsednik, mag. Ostoj Kristan kot tajnik ter Peter Grbec, Davorin Jurač, Nika Rožej in Mario Vetrih kot člani.

Sklep 3.3: Skupščina izvoli Nadzorni odbor v sestavi: Andrej Žumer kot predsednik, Tomaž Longyka in Janez Zadravec kot člana ter Melita Cimerman, Marjana Komprej in Edi Zanut kot namestniki.

Sklep 3.4: Skupščina izvoli Častno razsodišče v sestavi: Vinko Zalezina kot predsednik ter Ana Ferrer Zadravec in Lučka Lešnik kot članici.

Sklep 3.5: Skupščina podaljšuje mandat predstavniku v Odboru UEA mag. Janezu Jugu (komitatano A) do Svetovnega esperantskega kongresa leta 2025.

Sklep 3.6: Skupščina imenuje mag. Ostoja Kristana za predstavnika ZES v Skupščini EEU.

K 4. točki

Pri točki Razno je bilo nekaj obvestil in razprav o aktualni problematiki. Razprave so bile opravljene v pomoč Izvršnemu odboru ZES pri odločanju o sklepih iz njegove pristojnosti.

Obvestila:

- 7. Mednarodni festival kamišibaja »Beli delfin« bo v Piranu od 22. do 25. avgusta (predstave Dragice Ropret Žumer v esperantu bodo 24. avgusta na Židovskem trgu ter v slovenščini 25. avgusta v Minoritskem samostanu)
- 75. Kongres IKUE bo od 8. do 15. septembra v Domu Sv. Jožef v Celju (lokalni organizator HES/KEU iz Zagreba)
- ZES bo imel stojnico na festivalu NVO LUPA 12. septembra na Prešernovem trgu v Ljubljani.

Razprave so se tikale zlasti izdaje dvojezične brošure Dokumenti 5 v elektronski in tiskani verziji (Tomaž Longyka bo opravil prevod svojega članka v esperanto, Mario Vetrih bo poskrbel za prelom in urejanje). Brošuro je treba zaradi vpliva na razprave o večjezičnosti razširiti tako v Sloveniji (državni organi, poslanci, družbene organizacije) kot tudi v tujini (UEA, EEU, evropski poslanci itd.).

Obširna je bila tudi razprava o problematiki prevajanja v esperanto podnaslovov slovenskih filmov (avtorske pravice). Napovedan je bil sestanek s Slovenskim filmskim centrom v Ljubljani glede možnosti predvajanja filmov v okviru Konference Alpe-Jadran v Novi Gorici julij 2025 ter o morebitnem sodelovanju pri prevajanju.

Izredna skupščina se je končala ob 12.20.

Prva seja IO ZES

Prva seja novoizvoljenega Izvršnega odbora ZES je bila v sredo, 25. septembra 2024 ob 20. uri kot videokonferanca na platformi Zoom. Gostitelj je bil Janez Jug. Sejo je odprl tajnik Kristan. Povedal je, da je zapisnik izredne skupščine ZES z dne 26. julija 2024 podpisani in veljaven. Poslan je bil na Upravno enoto Ljubljano v registracijo spremembe zastopnika društva. Povedal je še, da so bili vabljeni na sejo poleg članov IO tudi člani nadzornega odbora (NO)

in častnega razsodišča (ČR), ki imajo e-poštno povezavo.

Odbor je najprej sprejel zapisnik predhodne seje, nato pa se je seznanil z načrti za soorganizacijo esperantske konference Alpe-Jadran v Novi Gorici leta 2025 in Evropske ga esperantske kongresa v Gorici leta 2026. Ker je okoli teh načrtov še veliko nejasnosti, bo IO zadevo obravnaval ponovno na naslednji seji, ki bo po sestanku pripravljalnega odbora Alpe-Jadran 6. oktobra v Trstu.

IO se je seznanil s potekom krožkov in tečajev v novem šolskem letu. IO jih podpira in bo po možnosti pomagal (literatura, nagrade, strokovna pomoč). Važno je tudi pridobiti nove člane in podpornike, zato je treba zagotoviti najmanj vključitev udeležencev na liste obveščanja društev in ZES.

V zvezi s pobudo Janeza Zadravca za priznanja ZES ga je IO ponovno pozval, da predloži predloge za priznanje v obliku, kot jo zahteva Pravilnik o podeljevanju priznanj ZES (3. in 4. člen). IO je imenoval Komisijo za podeljevanje priznanj v sestavi: mag. Janez Jug (predsednik), Davorin Jurač in Andrej Žumer Skribas.

IO se je seznanil tudi z nastopi članice EDL Dragice Ropret Žumer na 7. festivalu *Beli delfin* v Piranu in na 12. festivalu kamišibaja v Gorici ter z njenimi izrednimi uspehi – samimi zmagami. Pomembno je tudi, da je večkrat nastopila s predstavo *Mušo* v esperantu. Čestitke in zahvala! **O.K.**

Tradukhelpilo

La suban leteron sendis *Budapešta Medicina Esperanto-Fakgrupo* al slovenaj kolegoj – kuracistoj. SIEL peris la leteron kun la slovena traduko al la plej gravaj kuracistaj kaj sanzorgantaj organizoj: *Slovena kuracista ĉambro, Laborista unuiĝo de sanzorgado kaj sociala protektado kaj Ministerio de sanzorgado*. Ni petis la ricevontoj, informi siajn membrojn kaj membroorganizojn pri la letero.

Estimataj Geamikoj!

Ĝoje ni informas Vin, ke pretiĝis la slovena-esperanta-ukraina versio de la tri-lingva, medicina interpretisto / tradukhelpilo. Dankegon al S-ro Ostoj Kristan kaj S-ino Marjana Komprej!

Jam aperis la aldonita PDF-versio sur la retejo de UMEA: <http://umea.fontoj.net/projektoj>. Dankegon pro la belega aperigo al D-ro Christoph Klawe,

Prezidanto de UMEA! Ni proponas tralegi la postparolon sur la 29-a paĝo.

Ekde nun ĉiu slovena medicinisto, kiu elſutas la pretigintajn 8 tri-lingvajn versiojn, kaj posedas la eminentan libron *Ärztlicher Dolmetscher* de D-ro Gert Hoyer kaj D-rino Uta Hoyer, povas pridemandi la anamnezon / malsanhistorion de siaj eksterlandaj pacientoj, kaj informi ilin pri la diagnostikaj kaj terapiaj rimedoj en 25 lingvoj. Ĉio ĉi povas savi vivon.

La mencita libro estas aĉetebla, elſutebla helpe de tiu ĉi ligilo: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-662-48739-6>.

La tri-lingvaj medicinaj interpretistoj / traduk-helpiloj montras ankaŭ la praktikan, neŭtralan, pontolingvan rolon de Esperanto.

Sanharmonion dezirante, tutkore salutas Vin D-ro Ludoviko Molnár kaj D-rino Julianna Farkas, Budapešta Medicina Esperanto-Fakgrupo.

Doniranje dela dohodnine

Slovenska davčna zakonodaja omogoča podariti do največ 1,0 odstotek odmerjene dohodnine občana izbrani upravičeni organizaciji. Če občan – davčni zavezanec tega ne naredi, gre ta znesek v državni proračun za splošne namene. Vsekakor velja, da darovalca ta donacija ne stane nič.

ZES poziva vse esperantiste in prijatelje esperanta ter druge naklonjene osebe, ki tega še niso naredili, da namenijo del dohodnine v dobro naše organizacije, ki bo tako zbrana sredstva gospodarno uporabila za izvedbo programa in projektov v korist vseh slovenskih esperantistov. S temi sredstvi bomo podprli tudi projekte naših kolektivnih članov EDL, EDM in ES KD SG.

Tistem, ki so že namenili del dohodnine naši organizaciji, ni treba letos narediti nič, saj dosedanja odločitev velja naprej do morebitnega prekliza ali spremembe. Če ne veste, ali darujete del dohodnine, lahko to preverite na dva načina: elektronsko z vstopom v svojo dohodninsko dokumentacijo v aplikaciji *e-davki* ali preprosteje s pogledom v svojo lansko dohodninsko odločbo – na koncu obrazložitve, malo pred pravnim poukom, je navedena obdarjena organizacija in znesek te donacije.

Zahtevo za namenitev dela dohodnine vložite pred koncem tega leta. Če ste že kdaj prej vložili drugačno zahtevo, bo nova zahteva staro avtomatsko razveljavila.

Kako vložiti zahtevo za namenitev dela dohodnine? Na voljo sta dve poti: izpolnitev obrazca »Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije« ter dostava tega na območno enoto FURS ali pa izvedba zahteve po elektronski poti preko spletišča *e-davki*, če imate digitalno potrdilo. Kdor ima težave s postopkom, lahko dobi obrazec pri nas, izpoljenega pa bomo poslali na pravi naslov.

V obrazec vpišete poleg svojih podatkov še nujne podatke o upravičencu:

Združenje za esperanto Slovenije, d. št. 93737777, odstotek: 1,0.

Opravite to skromno formalnost takoj, da ne pozabite. Če morete pridobiti še druge donatorje, boste veliko prispevali za našo stvar. **IO ZES**

LUPA 2024

SIEL intencis partopreni la 22-an festivalon LUPA (prezento de NROj), la 12-an de septembro en Ljubljano. En la centro de la urbo, sur la Placo Prešeren, la Triobla ponto kaj la Stritar-strato oni muntis budojn por pli ol 120 NROj kaj malgrandan amfiteatron. Bedaŭrinde, ĉijare la pluvego forlavetis la eventon. Ĝis la revido en 2025!

La biblioteko de SIEL

La bibliotekokaj la libroservo de SIEL estas pli riĉa je la originala esperanto romano *Epistolo al Philémonos* de Vinko Ošlak. La verkisto aperigis samtempe en la eldonejo Družina en Ljubljano kaj la premiitan slovenan kaj la esperantan version de la romano, kiu priskribas la vivon kaj meditadon de Sankta Paulo dum la hejma aresto en Romo en la unua jarcento. La aŭtoro donacis 50 ekzemplerojn de la esperanta versio al slovenaj esperantistoj.

Libroservo Združenja za esperanto Slovenije je bogatejše za novo knjigo slovenskega avtorja. Leta 2023 je Vinko Ošlak z romanom *Pismo Filemonu* zmagal na literarnem natečaju Svetlobnica. Zdaj je ta roman izšel pri Založbi Družina skupaj z Ošlakovim prevodom v esperanto. Avtor je slovenskim esperantistom podaril 50 izvodov od esperantske naklade 500. Knjiga ima 300 strani in je trdo vezana. Naši

člani lahko v društvenih prostorih prevzamejo brezplačni izvod ali pa ga naročijo, če poravnajo stroške pošiljanja.

Nova slovena romano, esperantigita de la verkisto mem

Sicer pa *Epistolo al Philémonos* obravnava najkrajše med pismi apostola Pavla. Dogaja se v Rimu v 1. stoletju, ko se mesto prvič sreča s krščansko vero, to je v času cesarja Nerona. Tja kot zapornik pod cesarjevo zaščito dospe apostol Pavel in se nastani v skromni hiši gospodinje Arethe. Okvir zgodbe so dogodki v novozavezni knjigah Svetega pisma, namreč Pavlovo bivanje v Rimu in zavetje, ki ga nudi Onezimu, pobeglemu sužnju svojega prijatelja Filemona. Osrednji poudarek pisma je namenjen razmisleku o človekovi svobodi, ob tem pa avtor spretno niza misli o tem, kaj je bistveno za smiseln obstoj osebe, še posebej v času moralno-duhovne krize. **O.K.**

Prezento de la slovena kaj esperanta variantoj de la libro en la eldonejo Družina (t. e. Familio) (Foto O. K.)

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

ESPERANTSKO DRUŠTVO LJUBLJANA
ESPERANTO-SOCIETO LJUBLJANA

Počitniške aktivnosti otrok v MCK

V torek, 30. julija sem predstavila esperanto otrokom, ki so počitnikovali v Medgeneracijskem centru Kranj.

Po uvodu o tvorcu esperanta dr. Zamenhofu, sem povedala pravljico o malem princu, ki je izgubil krono. Zgubali smo čake (namesto kron) iz časopisnega papirja in ladjice iz belega pairja. Izmislili so si imena za svoje ladjice in jaz sem jih prevedla v esperanto. Nato so napisali vsak na svojo ladjico njeno ime v esperantu. Predlagala sem, da so pihnili ladjico po dveh mizah in večji fantje so kar začeli malo tekmovati. Za bolj resno pihanje bi bila pa potrebna natančna organizacija prostora in sodniki, ki bi kontrolirali kako daleč pride ladjica z enim pihom. Ali pa bi bila drugačna pravila, da se ne bi preveč spihali in bi kdo "okrog padel".

Feria infanvartado kun esperanto (Foto MCK)

Ponovno sem obiskala počitniško dejavnost otrok v Medgeneracijskem centru Kranj 27. avgusta. Tudi ta skupina otrok je z zanimanjem prisluhnila predstavitvi mednarodnega jezika esperanta. Tokrat smo se naučili barve v esperantu in zgibali raznobarvne metuljčke.

Na slikah se vidi, da sta bila dogodka zabavna in da smo vsi veseli. Tudi tako se da esperanto približati mladini. **N.R.**

Papilioj en diversaj koloroj (Foto MCK)

EDJ na OŠ Trnovo

Letošnji Evropski dan jezikov (EDJ) smo po tradiciji obeležili na OŠ Trnovo v Ljubljani. V četrtek, 26. septembra sem imela trikrat predstavitev esperanta v 2. in 3. razredu. Predstavila sem dr. Zamenhofa in njegovo delo ter simbole esperanta.

Zgodba o gosenici, ki je sanjala, je bila zanimiva. Še bolj pa so otroci sodelovali, ko so zgubali metulje iz papirja svoje izbrane najljubše barve. Tako smo se naučili imena barv v esperantu in doma so jih ponovili in napisali na delovni list..

Bilo je poučno in zabavno. N.R..

Elementa lernejo Trnovo en Ljubljano (Foto N. R.)

Paperteatraĵo *Mušo alparolis infanojn kaj plenkreskulojn*

Dum la 7-a Internacia kamišibaja festivalo *Delfeno blanka* en Pirano (Slovenujo) Dragica Ropret Ĵumer, membro de ES Ljubljana, la 24-an de aŭgusto alparolis la kolektitajn familiojn per paperteatraĵo en Esperanto. La amuza rakonto *Mušo* demonstris la klarecon de Esperanto kaj ĝian proksimecon al nia kulturo. Per *Mušo* Dragica ĝoigis la junan kaj maljunan publikon ankaŭ en Ljubljano, la 27-an de aŭgusto en la parko apud la placo Ambroj.

Mušo komenciĝas per Z-ZZ-ZZZ (Foto O. K.)

Cetere, Dragica Ropret Ĵumer gajnis por la teatraĵo en slovena supra-karniola dialekto *Šuisto kaj la morto* ĉiu ĵurnatigante tri premiojn de la festivalo *Delfeno blanka*: la voĉdonadon de la publiko, la voĉdonadon de profesiaj kolegoj kaj la premion de la internacia ĵurio. En Gorico (Italujo) dum la 12-a Slovena kamišibaja festivalo de la 6-a ĝis la 8-a de septembro ŝi gajnis por la sama teatraĵo la 1-an premion (La ora kamišibajo) kaj fariĝis la slovena kamišibajistino de la jaro 2024. Gratulojn! O.K.

La kuraĝiga grupo de ESL en Pirano (Foto A. Ĵ. S.)

Vesele urice v Kranju

Krožek esperanta v Medgeneracijskem centru v Kranju se je začel 24. septembra in bo potekal vsak torek ob 18. uri. Prvič nas je bilo ŝest s prizadevno predsednico EDL na čelu. Verjetno bo udeležba nihala okoli te ŝtevilke, a kranjska sekcija EDL ni zanemarljiva in daje vidne rezultate. Glede na dobre pogoje dela so dobrodošli obiski zainteresiranih iz

vse Gorenjske in Ljubljane. MCK je tudi prijetno mesto za druženje in nudi obilico zanimivih programov in dogodkov. Tako se da združiti esperanto in druga področja zanimanja.

1. oktobra je bil v MCK dan odprtih vrat oz. Mednarodni dan starejših. Ob 17h so si ljudje ogledovali aktivnosti in hodili po hiši. Približno 15 jih je prišlo tudi k esperantu in Nika Rožeji jim je pripovedovala o začetkih esperanta in jih vabila k učenju. Ob 18h je sledil kulturni program in nato druženje. **O.K.**

En la Intergeneracia Centro Kranj oni daŭrigas lernadon de esperanto (Foto ICK)

Krožek esperanta v Ljubljani

Z oktobrom 2024 je ponovno zaživel študijski krožek (ali začetni tečaj) esperanta v klubskih prostorih ZES in EDL na Grabovičevi 28. Prvič smo se predstavili v četrtek, 3. oktobra 2024. Dogovorili smo se za začetek ob 17.00 vsak četrtek. Tako naj bi se dobivali do konca šolskega leta 2024/2025. Trajanje posameznega sestanka bo največ uro in pol. Sprejeli smo tudi obvezo, da bomo opravljali tudi domače naloge, saj je učenje enkrat na teden premalo učinkovito.

Vabilo k udeležbi še velja za vse, ne glede na starost in predznanje. Malo se bomo učili, vadili pogovor in diskutirali. Program bomo sproti prilagajali glede na število in sestavo prisotnih.

V skupini je laže delati in se učiti. Ker nimamo časa za učenje in utrjevanje znanja na tečaju, bomo v skupini predvsem naredili načrte za samostojno delo in kontrolirali svoje napredovanje. Učili se bomo, kako se učiti. Za razrešitev kake nejasnosti ali druge težave, bomo povabili medse strokovnjake.

Povabite torej znance, prijatelje, sorodnike in zlasti samega sebe! **O.K.**

Iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

82-a Hispana Esperanto Kongreso

Jam komence de la jaro ni ludis loterion. Se ni gajnus, ni partoprenus UK en Aruša, sed tio ne okazis, kaj ni partoprenis HEK. Ĝi okazis de la 5-a ĝis la 8-a de septembro en la urbeto Cheste, kiu situas 30 km for de Valencio. Finfine ankaŭ la gepatroj de Ana, ambaŭ esperantistoj, devenis el Valencio.

La kongresloko nin tre surprizis, ĉar estas en la Laborista univerzitato, 5 km for de la urbeto Cheste. Temas pri tute memstara granda spaco kun bele ordigita parko kaj kun grandegaj kostruoj. Estas iama – nun nur parte uzita - lerneja centro por 5 mil lernantoj! Ĉiuj konstruoj havas iom pli ol unu miliono da m². Tie elektitaj kaj talentitaj 11-jaraj infanoj vivis dum tri jaroj, kaj jam parte eklernis diversajn fakojn.

Janez Zadravec kaj Ana Ferrer Zadravec

La kongreson partoprenis proksimume 100 partoprenantoj el 12 landoj. En la unuaj du tagoj okazis 30 tre diversaj prelegoj – ek de la 9-jara

Gabriela Manzano (malrespektemo al infanoj) ĝis Duncan Charters (prezidanto de UEA, kiu havis plurajn prelegojn). En la dua parto, post la 9-a septembro, okazis ekskursoj, kiujn ni ne partoprenis, pro la renkonto kun familianoj en Valencio.

Dum la kongreso ni parolis kun diversaj personoj (kun S-ro Duncan pri lia Deklaro pri la lingvo, kun Laura Brazaben pri sekventjara aranĝo en Gorico, kun Anton Oberndorfer pri aŭstra esperanto-radio, kun Ann-Luise Akerlund pri sveda lerneja sistemo, kun Josip Pleadin pri dokumenta E-centro) ktp.

Ni ankaŭ donacis ilustritan libron pri Alma Karlin al Hispana Esperanto-biblioteko, la poem kolekton *En la ora boato* al prezidanto de loka societo, la bildolibron *Fabeletoj pri formiketoj* al infanoj de urbestro kaj al plej laborema kongreskomitatano.

Sekvontjare okazos 83 HEK en Soria. Ni ne scias, ĉu ni povos partopreni, sed ni povas tiun aranĝon varme rekomiendi al interesuloj. Varma rekomo inkluzivas ankaŭ 33 gradojn, kiujn ni spertis ĉiutage.
J.Z.

Vizito el Graz

Dimancon, la 25-an de aŭgusto, vizitis nin Ewald Schick, la prezidanto de la Esperanto-Societo Stirio en Graz, kun sia junia kolego Philipp Prettenhaler. Pro la ferioj multaj mariboraj esperantistoj forestis, tiel akceptis ilin Ana kaj Janez Zadravec, Janko Štruc kaj Zdenka Rojc. Donace ni ricevis la ĉi-jare eldonitajn 44 paĝajn libretojn *Regiono de travivaĵoj Graz-promenoj tra la historia kaj la moderna Graz*.

Iam pli viglaj kontaktoj inter la du Esperanto-sociejoj dum kelkaj jaroj ne okazis, nun s-ro Schick proposis restarigi la kunlaboron. Pere de la urbestrino ili ricevis propran klubeton, pri kiu ili fieras kaj invitas nin renkontiĝi tie. Ni interkonsentis pri la vizitdato la 26-a de oktobro, ĉar tiam koncertos en Graz la *Partizana koruso Pinko Tomažič*. Post la renkontiĝo en ilia klubo ni kune vizitos la koncerton.

Pliajn ideojn pri la kunlaboro ni havis. Ni parolis pri ebla komuna festado de la Zamenhofa Tago (aŭstria kaj slovenaj esperantistoj) en la *Pola instituto* en Vieno sabaton, la 14-an de decembro. Dimancon ni povus viziti la Esperanto-Muzeon en Palaco Mollard-Clary. Venontjare ili planas okazigi en Graz Eŭropian Esperanto-Kongreson kaj petas nian kunlaboron. Grandajn planojn havas la grazanoj, ankaŭ pri la okazigo de UK ili pripensadas.

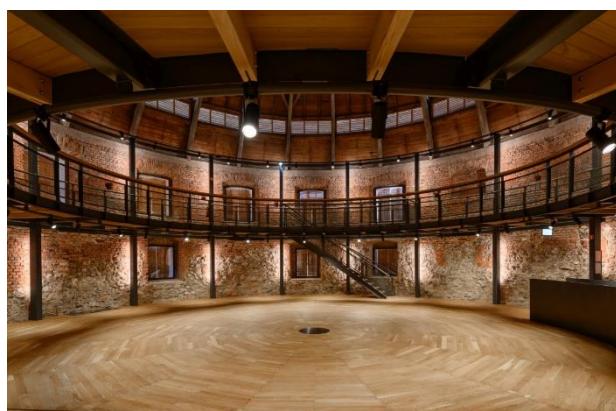
La ferioj pasis, baldau ni, mariboraj esperantistoj, renkontiĝos kaj faros pli fiksajn planojn. Z.R.

Učenje esperanta v Mariboru

V Mariboru poteka tečaj esperanta pod vodstvom Zdenke Rojc ob četrtkih od 9.30 do 11h v prostorih DCA Studenci. Novih tečajnikov letos ni, z učenjem nadaljujeta dve prizadevni učenki, ki se vključujeta tudi v druge dejavnosti našega gibanja. Z.R.

Spomenka Štomec v Sodnem stolpu

Predstavitev romana hrvaške esperantistke Spomenke Štomec *Senca nad pokrajino duše* (Ošlakov prevod izvirnika v esperantu *Ombro sur interna pejzažo*) bo tudi v Mariboru in sicer 12. novembra 2024 ob 17. uri v Sodnem stolpu v Pristanu 8. Prva predstavitev je bila 17. junija 2023 v Slovenj Gradcu.

La salono de la Juĝturo

Iz dejavnosti KD SG

El la agado de KS SG

Tečaj v Andeškem hramu

Esperantska sekcija slovenjgrajškega kulturnega društva je pričela s srečanji in učenjem esperanta 3. septembra v Andeškem hramu. Nas je šest članov. Smo pa dobili novo članico, tako da smo začeli tečaj po direktni metodi od začetka. Srečujemo se vsak torek od 13.00 do 14.30.

Če pozname kogarkoli na Koroškem, ki ga zanimajo jeziki, tuja literatura itd., opozorite ga na možnost druženja in učenja esperanta v Večgeneracijskem centru in v esperantski skupini. D.J.

Komentiramo	Ni komentas
-------------	-------------

Janez Zadravec

Še en žebelj v krsto slovenščine

(ob Evropskem dnevu jezikov)

Prihodnji teden, v četrtek, bomo zopet obeležili evropski dan jezikov. Ta dan bi nas naj spomnil na bogastvo jezikov v Evropi, ki jih je preko petdeset, med njimi tudi slovenščina. Slišali bi naj tudi o njihovi enakopravnosti, pomenu večjezičnosti, vzgoji za strpnost itd. A evropska jezikovna resničnost se je že spremenila v nesporno nadvlado angleščine, kar postavlja na laž skoraj vse ostale trditve in vrednote.

Slovenija pa je z novim šolskim letom storila še korak naprej. Uzakonila je obvezni (prisilni) pouk angleščine za vse otroke od prvega razreda dalje za vseh devet let! Za slovenske otroke torej velja, da sta v Sloveniji dva enakovredna uradna jezika, in sicer slovenščina ter angleščina.

Politiki so to usmeritev oblikovali takoj po osamosvojitvi in ocenili, da je sedaj pravi trenutek za njeno uresničitev. Pred odločitvijo ni bila predstavljena nobena analiza sedanjih geopolitičnih, kulturnih, zgodovinskih in komunikacijskih razmer. Pa vendar imamo danes na področju komuniciranja sodobne ročne govorne prevajalnike, ki zadostujejo za neposredno sporazumevanje (trenutno v 36 jezikih, tudi slovenščini). Obvezno devetletno učenje angleščine v vzgojnemu izobraževalnemu sistemu torej ni potrebno za izobraževanje, namenjeno pa bo vzgoji za angloameriške družbene vrednote in podaritev otrok v te države? In mimogrede: ta odločitev je podobna kot tista o usmerjenem izobraževanju, ko smo ukinili vrsto odličnih strokovnih šol, danes pa uvažamo tuje delavce. Za takratno odločitev in posledice ni odgovarjal nihče, pa tudi za takratno najbrž ne bo nihče. Tokrat je sicer bil poslan tudi drugačen predlog, ki bi zagotavljal zaščito slovenščine, uvedbo mednarodnega jezika kot uvodnega tujega jezika in šele nato druge tuje jezike, vendar predlog ni bil ne upoštevan in še manj obravnavan.

A obvezni (prisilni) pouk tujega nacionalnega jezika angleščine, istočasno s slovenščino (materinščino), bo imel neizogibne posledice. Že znano zgodovinsko pravilo »nobenega privilegija kateremukoli narodu, kateremukoli jeziku«, pove dovolj. Posledice bodo

na političnem, vojaškem, ekonomskem, kulturnem, šolskem, komunikacijskem, psihološkem in še katerem področju. Predvsem pa bodo vrednote, pomembne tako za posameznika kot državo, kot so identiteta, neodvisnost, samostojnost, dokončno izginile. Angleščina bo sedaj pri nas imela za svojo nadvlado tudi formalno potrditev, ki bo zapisana tudi v Nacionalnem programu jezikovne politike ter v Nacionalnem programu vzgoje in izobraževanja. Slovenščina odslej ni zgolj ogrožena, pač pa je obsojena.

Pa bodimo pošteni in povejmo, da vsako leto izgine 30-40 jezikov izmed okrog 7000, in zakaj bi bila slovenščina izjema? Ker je tokratna odločitev minila brez večjih odzivov, lahko samo upamo, da se bo še pravočasno zbrala skupina narodno zavednih razumnikov in se začela boriti za slovenščino. Okoli leta 1850 se je to zgodilo v avstroogrskem cesarstvu proti nadvlasti nemščine, tokrat pa bo to v anglo-ameriškem cesarstvu proti nadvlasti angleščine.

Deklaro kaj afišo

EEU kaj UEA ĉijare preparis komunajn deklaron kaj afišon por averti la publikon pri du gravaj internaciaj jubileoj en septembro: *Internacia Tago pri Paco kaj Europa Tago de Lingvoj*. Oni nomis ilin *Semajno de Lingvoj kaj Paco* de la 21-a ĝis la 26-a de septembro. Jen la slovena versio de la deklaro kaj afišo:

Teden jezikov in miru – od 21. septembra (Mednarodni dan miru) do 26. septembra (Evropski dan jezikov)

Naš sedanji svet pestijo konflikti, pogosto oboroženi sponadi in vedno z nedolžnimi žrtvami. Bližnji vzhod, Rusija/Ukrainia in še veliko več. Kaj je izvor teh konfliktov? Pobudnik esperanta Zamenhof je v svojem sporočilu diplomatom med zelo krvavo prvo svetovno vojno leta 1915 glavni vzrok vojn videl v "barbarskem preživetju iz predcivilizacijske antike prevlade enega plemena nad drugim". Ta prevlada se izraža na več načinov. Eden najnevarnejših med njimi, ker ga večina ne opazi, je jezikovna prevlada, ko večji narodi nepremišljeno ali povsem načrtno vsiljujejo svoj jezik manjšim narodom. Angleško govoreči na primer pričakujejo in včasih vztrajajo, da

se vsi drugi, tudi govorci široko uporabljenih jezikov, kot so nemščina, francoščina ali italijanščina, z njimi sporazumevajo v angleščini.

Pripadniki »močnih« držav predpostavlja, da se bodo pripadniki »manj močnih« držav, regij, narodov z njimi sporazumevali v njihovih jezikih. To je nepravično in temu se je mogoče izogniti le z uporabo nevtralnega jezika. Esperanto si prizadeva podpirati druge jezike in jezikovno raznolikost ter ponuja "most besed", kjer se lahko enakopravno srečujejo govorci različnih jezikov. Dejansko lahko njegova uporaba izboljša učenje jezikov in tako pripomore k razmahu številnih jezikov. Esperanto pomaga pri zagotavljanju miru, saj je njegova uporaba bistven prvi korak k bolj civiliziranemu svetu, svetu, kjer oblast nima samodejno prav in kjer so spoštovane pravice vseh ljudi.

Reta kunveno de EEU

Europa Esperanto-Union organizis enkadre de la Semajno de Lingvoj kaj Paco retan debaton kun la temo *Ču sufičas adopti internacionan lingvon por garantii pacon?*, kiu levas la kernan demandon pri la rolo de nia lingvo en la mondo. Oni kunvenis helpe de la platformo Meet-jit.si por interšanĝi ideojn kaj

provici kunfluigi la diversajn starpunktojn al komuna pozicio, la 24-an de septembro je la 20:30 horo.

Aliigis 47 geesperantistoj el eŭropaj landoj, ne nur el Eŭropa Unio. La prezidanto de EEU ne povis partopreni, do li sendis skriban alparolon, kiun prezentis la sekretario de EEU Luigi Fraccaroli. UEA estis reprezentata per Renato Corsetti, prezidanto de la Komisiono Eŭropa agado. Mi nomu nur kelkajn konatajn partoprenantojn: Michela Lipari, Laura Brazzabenij kaj Brunetto Casini por Italijo, Istvan Szabolcs por Hungarujo, Filip Ivančić por Kroatujo, Jozef Reinhardt por Čehujo, Lu Wunsch-Rolshoven por Belgujo ktp.

Post unu horo kaj duono oni povis resumi la penserojn kaj proponojn sen oficiala deklaro: Adopti Esperanton ne sufičas por garantii pacon, sed multe kontribuas al la justa kaj efika komunikado inter la partioj, penantaj solvi iujn ajn problemojn. La Esperantista etoso mildigas netoleremon kaj fanatismon. Sed ankaŭ esperantistoj aperadas kaj agas sub la influo de la ekonomia kaj politika medio. Istvan Szabolcs proponis, ke tiel nomataj Unesco-lernejoj tuj enkonduku Esperanton kiel lernofakon. O.K.

Obvestila in vabilia

Informoj kaj invitoj

Objave v tisku

Primorske novice so objavile 25. julija celostranski članek Petre Vidrih z naslovom *Vesna bo tudi letos »govorila« v esperantu*. Članek ima napovednik na prvi strani, na vidni zadnji strani pa ga krasi barvna slika. Člani obalne sekcije so se zbrali na domu Lučke Lešnik z namenom pregledati esperantske podnapise pri filmu *Ne čakaj na maj*. Glavni inervjuvanec je bil Peter Grbec, ki je med drugim napovedal za to jesen tečaj esperanta tudi v Kopru na *Univerzi za tretje življenjsko obdobje Pristan*. O.K.

Dnevnik – 1. oktobra, **Delo** in **Večer** – 2. oktobra: Vsi trije najbolj pomembni slovenski dnevni časopisi so z malo zamude objavili pismo bralca Janeza Zadravca Kluglerja iz Maribora ob Evropskem dnevu jezikov. Pritegne tudi udarni naslov *Še en žebelj v krsto slovenščine*. Pismo v celoti objavljamo v rubriki *Komentiramo – Ni komentas* na straneh 8 in 9.

5-a Virtuala Kongreso de Esperanto

La 5-a Virtuala Kongreso de Esperanto okazos de la 28-a de novembro ĝis la 1-a de decembro 2024! Jam eblas aliĝi al ĝi: <https://vk.esperanto.net/2024>. Ĉiu individuaj membroj (IM) de UEA povas senpage aliĝi – tamen aliĝo senpagas por IM nur ĝis la 13-a de novembro 2024! Se vi ankoraŭ ne estas IM de UEA, eblas samtempe membris al UEA kaj aliĝi al la VK ĉe <https://vk.esperanto.net/2024/aliĝilo>. Alternative eblas unue aliĝi rekte ĉe UEA, kie ankaŭ eblas elekti aliajn aliĝ-kaj donac-opciojn: <https://uea.org/aliĝoj/aliĝilo>. Donacoj ĉiam bonvenas: eblas donaci dum aliĝo (eĉ se senpage aliĝante) aŭ aparte, per speciala konstanta fonduso por la VK:

<https://uea.org/aliĝoj/donacoj/vk>. Donacoj al la VK helpas kovri la kostojn de la evento kaj ebligas senpage partoprenigi nepagipovajn homojn, kun speciala atento al junuloj, virinoj kaj pensiuloj. Ĉiu, kiuj donacas ekde 50 EUR, aperos (se konsente) kiel Subtenanto de VK sur la listo de aliĝintoj (<https://vk.esperanto.net/2024/aliĝintoj/>).

La 5-a VK estas realigo de Universala Esperanto-Asocio (UEA), en oficialaj rilatoj kun UN kaj Unesko. Ĝia temo estas: "Lingvo, homo kaj medio por pli bona mondo", sama de la jus okazinta 109-a Universala Kongreso de Esperanto. Ĉefgvidas la organizteamon la 1-a vicprezidanto de UEA, Fernando Maia Jr., respondeca en UEA i.a. pri Kongresoj kaj Reta Agado. Kunrealigas kaj teknike prizorgas la VK-n la teamo de la neprofitocela esperantista organiza E@I. Subtenas la muzikan programon Eurokka/Vinilkosmo.

La emblemo de la 5-a VK fariĝas la definitiva oficiala emblemo de la VK. Ĝin kreis Toni Espinosa Largo (el Hispanio). La emblemo revokas en nian memoron la emblemojn de ĉiu antaŭaj eldonoj de la VK. Ĝi sugestas flaman formon, kiu dinamike envolvigas por reflekti la varmon, pasion kaj daŭran vivforton de la Esperanta komunumo. Ĝi uzas la kernajn primarajn kolorojn (ruĝa, flava kaj blua), kiuj interplektiĝas por krei verdan, oranĝan kaj nigran kolorojn, ankaŭ ĉeestajn en la emblemo de UEA. Tiuj koloroj ne nur estetike kufandiĝas, sed ankaŭ simbolas unuecon en diverseco. La verda stelo, kiu prezidas la bildon, reprezentas Esperanton kaj la esperon. Ĝi kompletigas tiun desegnan kompozicion,

reliefigante la blankan fonon, kiu elvokas la ideon de paco kaj de senfina spaco por daŭra kreemo kaj agado.

La VK estas la plej granda reta evento por esprantistoj. UEA ĝin organizas ekde 2020. Ekde 2022 ĝi okazas ĉiam fine de la jaro, sub la temo de la samjara UK. Ĝi estas riĉa je interesaj prelegoj, artaj kaj kulturaj prezentoj kaj socia programo. Dum la VK partoprenantoj de diversaj landoj interkonatiĝas, ekscias pli pri la Esperanto-movado dum la Virtuala Movada Foiro (ViMF), lernas ion novan dum la realtempaj diverstemaj prelegoj, kursetoj, klerigaj programeroj, diskutoj kaj multe pli! Por proponi ion por la VK-programo aŭ por la ViMF, uzu la formulaĵojn disponeblajn ĉe

<https://vk.esperanto.net/2024/programo>. Al la antaŭa VK aliĝis 1294 personoj el 95 landoj aŭ teritorioj kaj ĝi enhavis pli ol 200 programerojn. Ni esperas pri simila sukceso por la 5-a VK kaj kalkulas je ĉiuvi portio!

Gazetaraj Komunikoj de UEA, N-ro 1183, 2024-09-10

Jarkotizoj de SIEL kaj ESL

Prosimo vse člane naših organizacij, da poravnajo zapadle članarine, ker tako omogočijo naše redno delovanje ter tudi izkažejo svojo podporo in interes za esperantsko gibanje. Če ne veste, koliko ste v zaostanku s plačilom, nas vprašajte na elektronski poštni naslov: info@esperanto.si.

Letna članarina **Združenja za esperanto Slovenije** (ZES) za individualne člane je 12 € za zaposlene, 6 € za študente, upokojence in brezposelne ter 0 € za mlade do 18. leta. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun ZES pri Delavski hranilnici d. d. Ljubljana št. SI56-6100-0001-2538-761 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpišete »char« in namen plačila: »priimek, članarina in ustrezno leto oz. obdobje«. Pri referenci prejemnika vpišete kodo SI99, ostalo pa pustite prazno.

Letna članarina **Esperantskega društva Ljubljana** (EDL) ostaja na ravni iz prejšnjega leta, to je 12 € za zaposlene, 6 € pa za brezposelne, upokojence in študente. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun EDL pri Delavski hranilnici d. d. Ljubljana št. SI56-6100-0000-1703-764. Glejte še navodilo za izpolnitve obrazca v zgornjem odstavku. **O.K.**

Kion oni legos en la sekvonta numero?

Por la sekvonta numero de *Informacije / Informoj*, kiu aperos fine de decembro 2024, ni antaŭvidas raportojn pri la aŭtunaj aranĝoj en Esperantujo, kongresoj ktp. Krome el nia agado:

- Vizito en Graz
- Zamenhof-Tago 2024
- katalogo de la arĥivo de SIEL
- historiaj de nia movado ktp.

La redaktoro rekondas sin por kontribuoj pri viaj agado, proponoj, komentarioj, fotoj kaj rimarkoj, kiuj povus interesi la legantaron. Aparte estas bonvenaj verkoj en Esperanto, ĉar ni ĉiuj bezonas ekzerciĝon kiel aŭtoroj kaj legantoj. **O.K.**

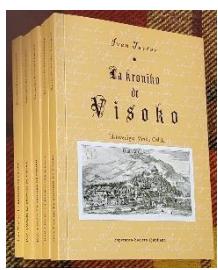
Pa ŝe to....

Kaj ankaŭ tion ĉi...

Dobre knjige

Če želimo utrditi znanje esperanta in povečati svoj besedni zaklad, moramo esperanto pogosto uporabljeni. Lepo bi bilo vsak dan govoriti ob raznih priložnostih, a to je možno le na večjih esperantskih dogodkih. Lahko pa vsak dan poiščemo na spletu kakšno konferenco (glej <https://eventaservo.org/>) ali posnetek na YouTube. Seveda pa je zelo udobno vzeti v roke knjigo ali revijo in se zavaliti v naslonjač ali posteljo. Marsikdo prisega na to zadnjo in najbolj tradicionalno možnost.

Predstavljam nekaj naključnih knjig iz ponudbe:

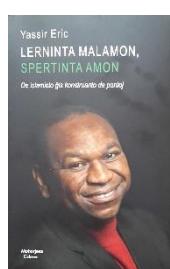
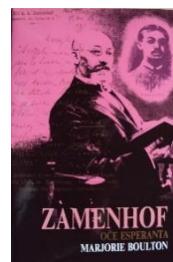
Tavčarjeva Visoška kronika je roman, ki ga mora prebrati vsak Slovenec, ne na zahtevo šole, ampak na zahtevo svoje duše. Poskusite prebrati najprej esperantski prevod, nato pa uživajte zanimivo zgodbo še v izvirniku. Ugodna cena za člane: 12,- € !

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Združenje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Grablovičeva 28, SI-1000 Ljubljana, Slovenija / Slovenujo. <http://www.esperanto.si>. Matična št. / kodnumero 1205226. ID za DDV / n-ro por AVI: 93737777. Poslovni račun / bankkonto: IBAN SI56 6100 0001 2538 761 pri / ĉe Delavska hranilnica d. d.. (Swift-kodo: HDELSI22). Uredil / redaktis Ostoj Kristan, lektoriral / kontrollegis Tomaž Longyka.

ISSN 2385-992X Naklada / eldonkvanto: 60

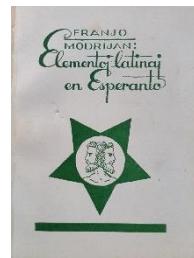
ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacie-informoj-0>

Zamenhofov življenjepis cenjene avtorice Marjorie Boulton, prevod v slovenčino Franc Šrimpf. Cena samo 9,- €. Izvirnik v esperantu je izposojo na razpolago v naši knjižnici.

Resnična zgodba iz moderne Afrike – prisila otrok v vojaški terorizem in primer odrešitve v demokratični Evropi. Iz nemščine prevedel Vinko Ošlak hkrati v slovenčino in esperanto. Esperantski roman za posebej zainteresirane – darilo prevajalca!

Izredna strokovna knjiga za ljubitelje latinčine, esperanta, primerjalnega jezikoslovja itd. Izvirno delo prof. Franja Modrijana iz leta 1938. Tudi klasika za zbiralce. Za člane brezplačno!

Ali vas zanima najvišji izpit iz znanja esperanta KER C2? Odličen vodnik skozi starejšo esperantsko literaturo kar kliče po dopolnitvi z novejšimi deli. Zelo ugodna cena: 4,80 €.

Knjižnica ZES vsebuje veliko možnosti za brezplačno izposojo knjig in revij, pa tudi zalogi knjig za prodajo je bogata. Člani naših društev imajo izredno ugodne cene, veliko knjig, tudi najnovejših, pa lahko trajno pridobijo brezplačno, ker so bile v ta namen podarjene Združenju. Že doma lahko te možnosti preučite v digitalnem katalogu knjižnice, v klubskih prostorih pa dobite nasvet in tudi sami pobrskate po policah. **O.K.**